

GEWIKT & GEWOGEN

Duistere geheimen in een dijkdorp

Gebeurtenis: *Een nacht niet slapen*, door Meeuw / JTS **Gezien:** 28 november in De Harmonie Leeuwarden **Spel:** Bryanth Chauthi, Vedehe Heere, Sterre Henke Hofma, Stijn Schootstra, Nina Los, Johan v.d. Pol, Chandler Rispens, Aranka Tjalsma, Emma Tromp, Lieke Venema en Senna Zijlstra **Tekst:** Sanne Schuhmacher **Vormgeving:** Marlies Scho **Regie:** Hilde Mulder **Publiek:** 300 **Nog te zien:** 29 en 30 november in Leeuwarden; 11 december in Drachten; 23 januari in Sneek; 28 januari in Heerenveen. ★★☆☆☆

‘Het is nacht. Ik ben er niet, en u ook niet. Als je iets niet ziet is het er dan wel?’. Zo ongeveer begint de vertelster in *Een nacht niet slapen* van het aankomend schrijftalent Sanne Schuhmacher, gespeeld door Meeuw / de Jeugd Theater School.

De vertelster is een hoogbenige fee in het wit, die wordt gesecondeerd door twee al even mysterieuze figuren in het wit. De drie beschrijven de bewoners van het dijkdorp, hun dromen en eigenaardigheden. Dat doen ze in een sfeerrijke, poëtische taal, waarmee het stuk associaties oproept met het beroemde *Onder het Melkwoud* van Dylan Thomas, die de broeierige nacht in een Wales' vissersdorp opriep.

Hier is de setting met een nachtelijke parkeerplaats wat prozaïscher, maar dat behoedt ons voor al te veel sentiment. De dorpelingen zijn vooral jongeren die zich wel eens willen uitleven.

Twee meisjes op rollerskates, van wie er een graag gezoend zou willen worden door de ander, maar dat niet hardop durft te vragen. Twee jongens die willen ontsnappen, maar eerst nog even bij hun leraar Engels inbreken. Drie meiden die met hun scooter de hort op gaan en dan een kat overrijden.

Het raamwerk van de ‘onzichtbare’ vertellers, met daarbinnen de door elkaar versneden verhaallijntjes, vormt een broos geheel, vooral omdat die verhalen niet erg zijn uitgewerkt en weinig verband houden met elkaar. De spookhuisachtige climax hangt daardoor een beetje in de lucht. Maar de taal is prachtig suggestief en beeldrijk, met pratende lantaarnpalen en zwevende stoeptegels: net als wij stille getuigen van duistere gebeurtenissen.

Het spel is beweeglijk en snel, maar ook speels en scherp op elkaar afgestemd. Deze acteurs spelen theater zoals Ajax voetbalt. De vormgeving is prachtig, suggestief en verrassend, met vliegende katten, reusachtige dierenhoofden en een droom van een slaapwandellende moeder. Dat de spanning in de lange lijn wat aan de zwakke kant is, wordt behoorlijk goed gemaakt door de prachtige taal, het flitsende spel en de fantasierijke vormgeving.

HANS BRANS

Cabaret Paul Haenen veel te persoonlijk

Gebeurtenis: *Haenen brengt Vreugde* **Tekst en spel:** Paul Haenen **Gezien:** De Harmonie, Leeuwarden, 28/11 **Toeschouwers:** 180 **Nog te zien:** Drachten 8/4 ★★☆☆☆

Er zijn cabaretiers die héél persoonlijk over hun drugsproblemen, hun depressies en hun wanhoop vertellen. En er zijn cabaretiers die het liever wat algemener houden. Paul Haenen begint zijn *Haenen brengt Vreugde* ijersterk met een aantal hilarische voorbeelden van persoonlijke bekenissen van cabaretiers, aangevuld met enkele hoogtepunten van de journalistieke tegenhanger van het genre, de emo-tv. Om vervolgens ruim anderhalf uur grotendeels over zichzelf te praten.

Dat levert, mede door zijn zonnige kijk op het leven, vermakelijke en herkenbare momenten op. Bijvoorbeeld over zijn week in een ziekenhuis, iets waar vrijwel iedereen tegen opziet, maar wat bij hem tot zijn eigen verrassing uitliep op een buitengewoon plezierig uitje.

Maar wat moet een cabaretpubliek dat vermaakt en geprikkeld wil worden met mededelingen van Haenen over de prijzen

waarvoor hij genomineerd is? Of over de platen die hij samen met Wim T. Schippers gemaakt heeft omdat zij, als enigen op de wereld, toestemming van *Sesamstraat* kregen hun eigen teksten te schrijven?

Tussen al die persoonlijke verhalen door besteedt Haenen met het doorbladeren van de kranten aandacht aan de actualiteit. Veel verder dan het voorlezen van wat koppen komt hij niet, geestig commentaar ontbreekt. De enige krantenberichten met humor kwamen uit België, maar die heeft hij in de loop der tijd opgespaard.

Greet Dolman sprak de zaal vanaf een beeldscherm toe, zij was het die Haenen dwong nog even in de huid van dominee Gremdaat te kruipen aan het slot. Dat is waar het publiek voor kwam en daarin werd het ook niet teleurgesteld. De bekendste dominee van Nederland stuurde het publiek de foyer in met de boodschap: „Zoek de schuld bij jezelf.” Het fijne van die boodschap is dat je dat ook tegen een ander kunt zeggen. Dat is de dominee, dat is Paul Haenen, zoals we hem het liefst zien.

Wat algemener is zo gek nog niet. SIETSE DE VRIES

Robin de Puy wint Dutch Portrait Prize

JAN PIETER EKKER

AMSTERDAM Robin de Puy heeft in Pakhuis De Zwijger in Amsterdam de Dutch Photographic Portrait Prize 2019 ontvangen voor haar portret van Remco Campert (90).

Het portret viert volgens een vakjury „het leven én het werk van de schrijver/dichter en is een waar eerbetoon aan Campert”. De foto bestaat volgens de jury uit twee portretten, een van zijn gezicht – „de blik op oneindig, hij lijkt iets te zien waarnaar wij slechts kunnen gissen” – en een van zijn handen.

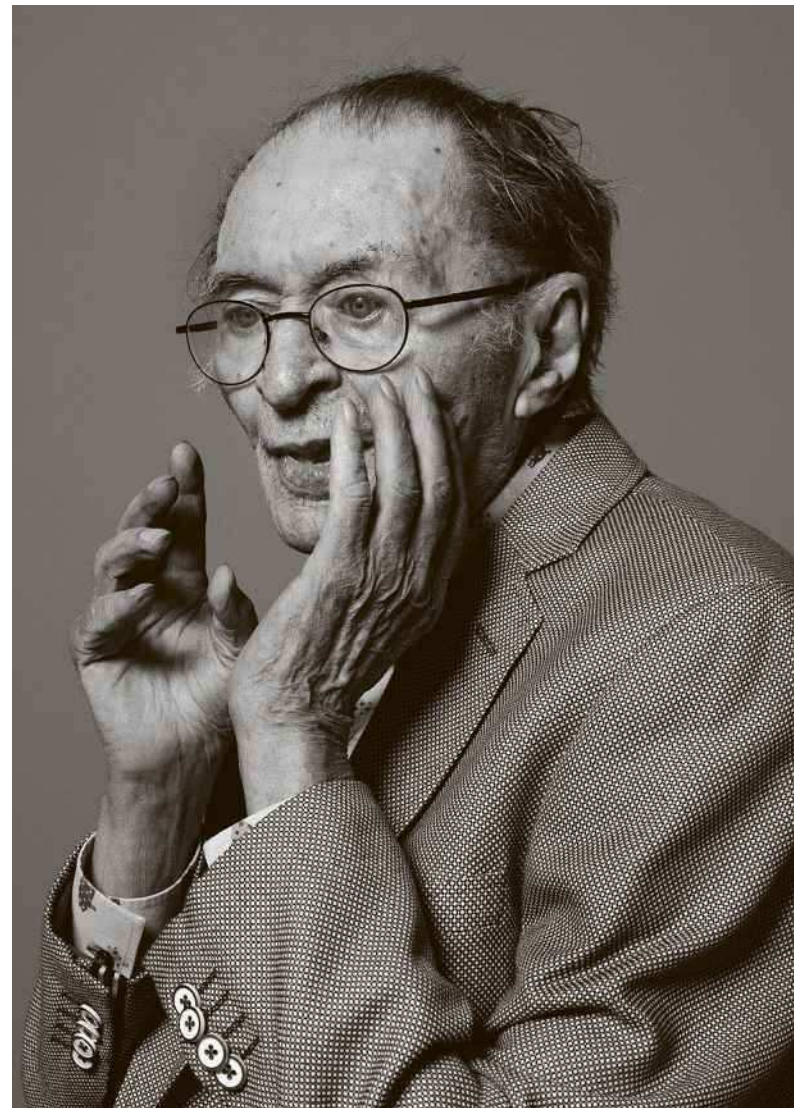
„Zij geven het portret dynamiek. De ontroerende details van de vrolijke varkentjes op zijn hemd, de knopen op zijn jasje: het portret houdt je blik vast, laat een man zien om te koesteren. Het portret raakt je. Het portret vertelt het hele verhaal van de ouderdom, van de hoogbejaarde kunstenaar die nog altijd dicht en schrijft. Zijn geestelijke kracht straalt van de foto”, aldus de jury.

De jury bestond onder anderen uit Wim van Sinderen (conservator Fotomuseum Den Haag), Bart Rutten (directeur Centraal Museum), fotograaf Koos Breukel en Sarah Mei Herman, de winnaar van vorig jaar.

De Puy (Oude Tonge, 1986) ontvangt een geldprijs van 10.000 euro. Haar werk wordt aangekocht door een grote internationale collectie, waarin ook alle winnaars van de voorgaande edities zijn opgenomen. De Puy won de Portrait Prize ook al in 2013, met een portret van collega-fotograaf An-Sofie Kesteleyn. Volgens de jury geeft dit aan dat haar werk al jaren een verrassend hoog niveau heeft.

De Puy studeerde in 2009 af aan de Fotoacademie Rotterdam. Met haar afstudeerproject *Meisjes in de prostitutie* won ze The Photo Academy Award. *If this is True, I'll Never Have to Leave Home Again*, het werk dat ze maakte tijdens een roadtrip door de Verenigde Staten, werd in 2016 tentoongesteld in het Fotomuseum Den Haag. In 2016 was ze fotograaf des Vaderlands.

Voor deze editie van de Dutch Photographic Portrait Prize stuurden 114 fotografen één tot drie portretten in, op eigen initiatief of genomineerd door curatoren, museumdirecteuren en beeldredacteurs.

Het winnende portret van Remco Campert door Robin de Puy.

FOTO ROBIN DE PUY

ren. De jury stelde uit bijna 300 portretten een longlist samen van 55. Daaruit werden 5 portretten op de shortlist geplaatst. De andere genomineerden waren Charlie de Keersmaecker, Barrie Hullegie, Frank Ruiters en Bastiaan Woudt.

Behalve de Dutch Photographic Portrait Prize werd ook een prijs voor talent uitgereikt: de Rabobank Dutch Photographic Portrait Talent,

‘Het portret houdt je blik vast, laat een man zien om te koesteren’

ter waarde van 2500 euro. Die ging naar Annabel van Royen voor haar serie *(Self)Portrait of a Young Girl*.

De Dutch Photographic Portrait Prize is in 2010 in het leven geroepen om meer aandacht te vestigen op de brede traditie van Nederlandse portretkunst in de fotografie. Een belangrijk criterium is dat in het portret de kortstondige en bewuste relatie van fotograaf en geportretteerde op een bijzondere manier herkenbaar is. Daarnaast spelen vakmanschap, techniek en compositie een rol bij de beoordeling. Eerdere winnaars zijn Koos Breukel, Stephan Vanfleteren, Gerard Wessel, Annaleen Louwes, Sander Troelstra, Jitske Schols en Sarah Mei Herman.

Gedichten Elmar Kuiper worden straks ook in India uitgegeven

JACOB HAAGSMA

JORWERT Het bezoek van dichter Elmar Kuiper uit Jorwert aan India krijgt een staartje. Zijn werk wordt daar uitgegeven, in het Engels en mogelijk in het Hindi.

Het is de bedoeling dat er komend jaar een bloemlezing uit Kuipers werk verschijnt. Dat gebeurt bij Copper Coin, een uitgeverij in New Delhi die is gespecialiseerd in internationale poëzie. De bloemlezing verschijnt in eerste instantie in het En-

gels, maar een uitgave in het Hindi behoort ook tot de mogelijkheden.

„Se dogge dêr net sa moeilijk oer de sinteraasje”, zegt Kuiper, „dat is hjir wol oars.” De uitgeverij in kwestie heeft een sponsor. Kuiper is nog maar net terug uit India, waar hij optrad op het poëziefestival Chair Poetry Evenings, in de miljoenenstad Kolkata (ook bekend als Calcutta). „Se ha dêr in grutte leafde foar it wurd.”

Uitgever Sarabjeet Garcha was al onder de indruk van de vertalingen die Kuiper inzond voor dat festival.

Kuiper was in Kolkata op voorspraak van Tsead Bruinja, die zelf niet kon.

Voor de bloemlezing kan Kuiper kiezen uit vijf bundels in het Fries en twee in het Nederlands, „en nog wat ûnpublisearre wurk.” De vertalingen worden waarschijnlijk gemaakt door Susan Massotty uit Marrum, die eerder werk van Kuiper naar het Engels bracht. „Mar der sil wol ien by moatte, want it is in bealch fol wurk.”

Over de oplage kan hij nog niets zeggen. „Mar grif grutter as wy hjir wend binne.”